

ԽԱՂԱՐԴԻԹՅԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՄԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ 1976 ԹՎԱԿԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ

Ստորև ամփոփ գծերի մեջ ներկայացնում ենք պատկերն այն կարևոր իրադարձությունների, որոնք տեղի ունեցան Խաղողության քրիստոնեական կոնֆերանսի կանոնավորությունը անցնող տարվա ընթացքում:

1976 թվականի փետրվար ամսին Ֆրիբուրուն քաղաքում (Սիեռա-Լեռնե), եղայրական մշնոլորտում, տեղի ունեցավ ասուլածարանական մի խորհրդակցություն, որին սասանացեցին Արևմտյան Աֆրիկայի եկեղեցների ներկայացուցիչները: Այդ խորհրդակցությունում խաղողության և աֆրիկան ժողովուրդների զարգացման համանակարներին վերաբերող մի շարք հարցերի քննարկումն արժեքավոր ներդրում հանդիսացավ Խաղողության քրիստոնեական կոնֆերանսի աշխատանքներում: Հանդիպման ընթացքում աֆրիկան եկեղեցների կողմից առաջարկություն քերվեց առեղծելու աֆրիկան երկրների համար Խաղողության քրիստոնեական մի կոնֆերանս, որով աշխատանքի նոր հետանիարներ կարող են բացվել ԽԲԿ-ի առաջ այդ ցամաքամատում: Ամենայն հավանականությամբ առաջիկա տարի հնարավոր կիմքի իրականացնել այդ խուստումնալից ծրագիրը:

1976 թվականի ապրիլ ամսին Նյու-Վինդստորում (ԱՄՆ) ԽԲԿ-ի Աշխատանքային կոմիտեի ներթական հատաշրջանն իր ուշադրությունը կենտրոնացրեց զինաթափանան այժմեական և հրատապ հարցերի վրա: Աշխատանքային կոմիտեի վերոհիշյալ հանդիպմանը զուգընթաց կազմակերպվեց մի երրորդ հանդիպում ամերիկան եկեղեցների և սոցիալիստական երկրների եկեղեցների պատասխանատու ներկայացուցիչների միջև, որոնք հնարավորությունում ունեցան առավել լավ հանաչելու միջանց և սուսանելու հրեցությունը կարող է լինել առավել առաջ առաջիկա տարի հնարավոր կոնֆերանսի ժամանակակից ծրագրությունը:

Նյու-Վինդստորում գործարված Աշխատանքային կոմիտեի հատաշրջանը գոհունակու-

թյամբ արձանագրեց ժամանակակից աշխարհում տեղի ունեցած այն մեծ փոփոխությունը, որով հատկանշվում էր պետությունների միջև անբարեհանության և առավատնան քաղաքականության փոխարինումը հաղաղ համագործակցության քաղաքականությամբ, որպես վճռական գործն:

Աշխատանքային կոմիտեի նըլկորոդ հանդիպումը տեղի ունեցավ 1976 թվականի հոկտեմբերին ԳԴՀ-ում: Այդ հանդիպումն առաջընթաց կարևոր մի քայլ հանդիսացավ քրիստոնեական հավատի և սոցիալիստական առաջակիցների համար մշլոյն պայքարի միջև գոյություն ունեցող հարաբերությունների ուսումնափրության բնագավառում: Հանդիպման ընթացքում ընդգծվեց, որ խաղողության համար քրիստոնեակարների պայքարն արդյունավետ կիմքի այն դեպքում միայն, եթե այն զուգակցված լինի նույն հավատակի համար այլ համոզմունքների տեր մարդկանց միջած պայքարին: Աշխատանքային կոմիտեի սույն հանդիպմանը հաջորդեց ներկայական մի բանավեճ ԽԲԿ-ի դեկանարների և ԳԴՀ-ի ամենական եկեղեցների պատասխանատու ներկայացուցիչների միջև, որի ընթացքում երկու կողմերն էլ ընդգծեցին առավել սերտ մի համագործակցության կարևորությունը:

Անցնող տարվա ընթացքում ԽԲԿ-ի գործունեության մեջ պետք է հիշատակել նաև 1976 թվականի հունիսին Սոֆիայում կազմակերպված մեմբնարը, որի թեման էր՝ «Եւլուպայի անկտանօդության և համագործակցության կոնֆերանսի համակարգությունը»: Այս հանդիպումն առաջ բերեց լայն հետաքրքրություն: Հանդիպման 70 մասնակիցներ, որոնք ժամանել էին աշխարհի բոլոր կողմերից, ըստ ամենայնի զետեսակեցին Հելսինկիի կոնֆերանսի ունեցած համաշխարհային կարևորությունները:

կիմայի առաջացումը Եվրոպայում։ Սեմինարի աշխատանքներին մեծապես նպաստեցին, իրենց գործում մասնակցությամբ, Երրորդ աշխարհի երկրների եկեղեցների ներկայացուցիչները։

Անցնող տարվա ընթացքում կարևոր միջոցառում հանդիսացավ ԽՔԿ-ի պատվիրակության կատարած այցը Ասիայի միշտ շարք երկրներ։ Ըուրջ մեկ ամիս տևած իր ուղևորության ընթացքում պատվիրակությունը հնարավորություն ունեցավ չերմանդիպումներու ու զրոյցներ ունենալու Հնդկաստանի, Պակիստանի, Չին Լանկաստի, Հնդկունգի, Սինգապորի, Ֆիլիպինների և Շապոնիայի եկեղեցների ղեկավար անձնավորությունների, ինչպես նաև Ասիայի Քրիստոնեական կոնֆերանսի երկայացրուցիչների հետ, որոնք մեծ հետաքրքրություն ցուցաբերեցին ԽՔԿ-ի աշխատանքների նկատմամբ։ Այդ հանդիպումներն առիթ հանդիսացան ԽՔԿ-ի համար սերտացնելու իր հարաբերությունները վերոհիշյալ երկրների քրիստոնյաների հետ և միաժամանակ շինուներ հաստատելու բոլորայնական, մահմեդական, հինդու և այլ կրոնների պատասխանու ենթակայացուցիչների հետ։

ԽՔԿ-ի ուսումնասիրությունների հանձնաժողովները նույնական շարունակեցին կանոնակիր կերպով գումարել իրենց հերթական հանդիպումները։ Ցեղային խորականույշամբ հարցով գրավվող հանձնաժողովի տարեկան հանդիպումը, որը տեղի ունեցավ ԳՖՀ-ում, մանրամասնորեն քննության առավ Հարավային Աֆրիկայում վերջին ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած իրադարձությունների զարգացումը։ Երիտասարդության հանձնաժողովը, որը նմանապես գումարվեց ԳՖՀ-ում, լայն վերլուծության ենթարկեց այն հարցերի ամբողջությունը, որոնք վերաբերում են լարվածության թուլացման քաղաքականությանը և ազգերի առատագրության համար մղվող պայքարին։ Աստվածաբանական հանձնաժողովի՝ Հնդկաստանում գումարված հանդիպումն առաջնաշարագրեց իրադարձության ի նպաստ քրիստոնյաների ծավալած գործունեության աստվածաբանական հիմքի մշակման գործում։ Այս հանդիպումը լավագույն առիթ հանդիսացավ, որ ԽՔԿ-ի աստվածաբան ենթակայացուցիչներն օգտակար կարծիքներ փոխանակեն աշխարհի զանազան կրոնների ենթակայացուցիչների հետ խաղաղության համար միանական շանքերի գործունեության աստվածաբանական շանքերի գործադրման անհրաժեշտության վերաբերյալ։

Միջազգային հարցերի գծով գործող հանձնաժողովը, որի տարեկան նիստը գումարվեց Սովետական Միությունում, իր

շադրությունը հիմնականում կենտրոնացրեց լարվածության թուլացման քաղաքականության և աշխարհի տարրեր մասնակում նրա ունեցած արդյունքների վերլուծության վրա։ Այդ նիստի մասնակիցներն ընդգծեցին այս կարևոր պատասխանաւորությունը, որ ծանրանում է եկեղեցիների և քրիստոնյաների վրա՝ ազգերի միջև մերձեցումը խորացնելու և սաշաշական հարցերի գծով գործում։ Տնտեսական և քաղաքական հարցերի գծով գործում հանձնաժողովը իր հերթական նիստը գումարեց Տեխնակալակայում և պաշտպանեց համաշխարհային մի նոր և արդարացի տնտեսակարգ առեղծելու վերաբերյալ առաջարկությունը, որով հնարավոր կիներ վերջ դնել նոր զարգացող երկրների տնտեսական ենթակա անթարենապատ դրույանը։ Զինսարդիման հարցը գծով գործու ԽՔԿ-ի համար անդամնության մեջ նոր և արդարացի տնտեսակարգ առեղծելու վերաբերյալ առաջարկությունը կայացած հանդիպման կարևոր հշանակություններ այն եղավ, որ այդ հանդիպման ընթացքում ոչ միայն շարադրվեց զինաթափանական արդի վիճակի վերաբերյալ համակարգնանի մի վերլուծություն, այլև միաժամանակ հանրային կարծիքի համար մշակվեցին կոնկրետ առաջարկություններ, որոնց նպատակն էր՝ գործուն օժանդակությունը ցույց տալ զինաթափանական ուղղությամբ կառավարությունների կողմից գործադրվող շամբերին։

ԽՔԿ-ի գործակիցներն իրենց կարևոր օժանդակությունը ընդունեցին նաև Աշխարհի բոլոր կրոնների ենթակայացուցիչների համաժողովի նախապատրաստման աշխատանքներին, համաժողով, որը գումարվելու է 1977 թվականի աշնանը Մուկլայում ի հարատ խաղաղության։

Անցնող տարվա ընթացքում մեծապես արդյունավետ եղավ նույնպես ԽՔԿ-ի գործակցությունը խաղաղության համար պայքարող աշխարհիկ կազմակերպությունների հետ։ ԽՔԿ-ի ենթակայացուցիչները կանոնակիր կերպով մասնակցեցին Սիավորված ազգերի կազմակերպության, Խաղաղության համաշխարհային խորհրդի, Խաղաղական ուժերի համաշխարհային կոնգրեսի, Սփրուսիական համերաշխատության կազմակերպության, Բյուսելի ֆորումի և միջազգային այլ կազմակերպությունների զանազան կոնֆերանսներին։

ԽՔԿ-ի Աշխատանքային կոմիտեն որոշել է 1978 թվականին հրավիրել Բոլոր Քրիստոնյաների Խաղաղության Հինգերորդ Համաժողովը, որի նախապատրաստման աշխատանքներին առաջիկա ամիսներից ըսկսած իրենց մասնակցությունն են քերելու ԽՔԿ-ին անդամ բոլոր եկեղեցիները։